

بهسازی کتاب زمین‌شناسی

مریم عابدینی

کمک و تضمین می‌کند که معلمان می‌توانند به‌طور مؤثر برنامه‌داری را ارائه دهند.

ضمن اینکه کتاب‌های درسی غالباً در دسترس‌ترین و مقرون به‌صرفه‌ترین منابع آموزشی موجود هستند. در مناطق کم‌درآمد که منابع دیجیتال ممکن است کمیاب باشند، کتاب‌های درسی منبع قابل اعتمادی از اطلاعات هستند. دولت‌ها و مقامات آموزشی می‌توانند کتاب‌های درسی را به‌طور گسترده توزیع کنند و اطمینان داشته باشند که همه دانش‌آموزان مواد لازم برای موفقیت را در اختیار دارند.

همچنین وجود کتاب‌های درسی اجرای روش‌های ارزشیابی یکسان و مقایسه عملکرد دانش‌آموزان را در مدرسه‌های متفاوت آسان می‌کند. این یکنواختی برای حفظ استانداردهای آموزشی و شناسایی مناطقی که دانش‌آموزان ممکن است به حمایت اضافی نیاز داشته باشند، ضروری است.

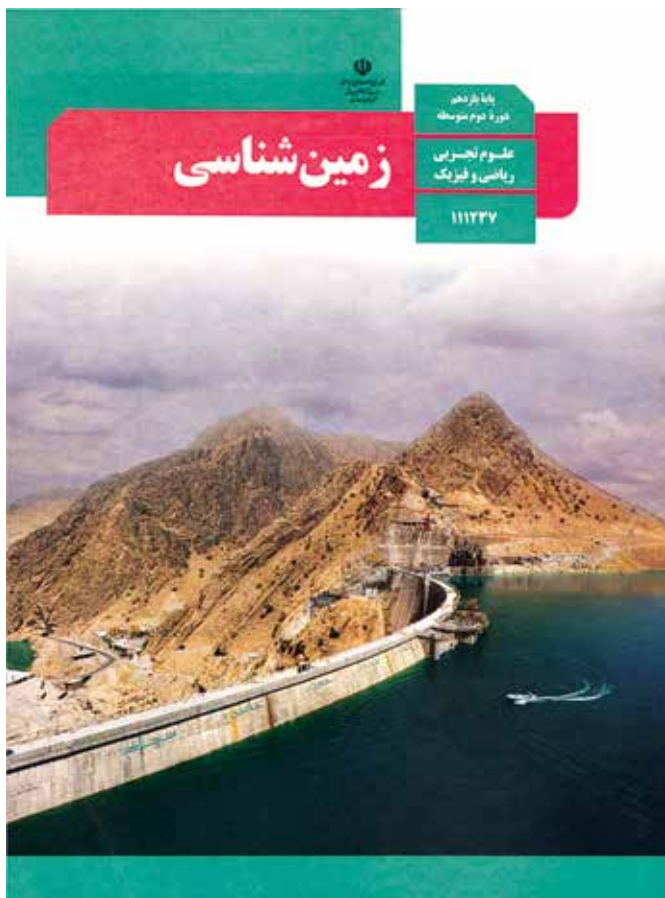
کتاب‌ها غالباً حاوی محتوایی هستند که هویت ملی و آگاهی فرهنگی را ارتقا می‌دهد. این امر به‌ویژه در نظام‌های آموزشی متمرکز که در آن‌ها تقویت حس وحدت و غرور ملی یک هدف آموزشی کلیدی است، اهمیت دارد. کتاب‌های درسی می‌توانند حاوی رویدادهای تاریخی، شیوه‌های فرهنگی و دستاوردهای ملی باشند که به دانش‌آموزان کمک می‌کند به حس هویتی قوی دست یابند. اگرچه کتاب‌های درسی پایه و اساس پایداری را فراهم می‌کنند، اما می‌توان از نظر تغییرات برنامه‌داری

در نظام‌های آموزشی متمرکز، مانند نظام آموزشی ایران، کتاب‌های درسی بیشتر از یک ابزار یادگیری کارایی دارند. آن‌ها ستون فقرات چارچوب آموزشی هستند و اهمیتشان را می‌توان از چند جنبه کلیدی بررسی کرد:

کتاب‌های درسی تضمین‌کننده آموزش یکسان هستند. یعنی همه دانش‌آموزان، صرف‌نظر از موقعیت جغرافیایی یا پیشینه اجتماعی-اقتصادی‌شان، محتوا و کیفیت آموزشی یکسانی دریافت می‌کنند. این استانداردسازی برای حفظ استاندارد آموزشی یکنواخت در سراسر کشور بسیار مهم است. این کار به پرکردن شکاف آموزشی یاری می‌رساند و تضمین می‌کند که هر دانش‌آموز به پایگاه دانش یکسان دسترسی دارد.

اغلب نظام‌های آموزشی متمرکز دارای برنامه‌داری ملی‌ای هستند که هدف‌ها و استانداردهای آموزشی را برای دانش‌آموزان مشخص می‌کند. کتاب‌های درسی با دقت طراحی شده‌اند تا با برنامه‌داری ملی مطابقت داشته باشند و تضمین کنند که محتوای تدریس شده در کلاس‌های درس، با هدف‌های آموزشی ملی مطابقت دارد. این همسویی در دستیابی به ثبات در نتایج تدریس و یادگیری مؤثر است.

از این گذشته، کتاب‌های درسی چارچوبی ساختاری ارائه می‌کنند که معلمان می‌توانند از آن پیروی کنند و به‌ویژه در مناطقی که معلمان ممکن است فاقد آموزش یا منابع گسترده باشند، مفید است. چنین حمایتی به حفظ کیفیت آموزش

خیلی از مطالبی که پیش‌نیاز تدریس درس زمین‌شناسی بودند، به‌خوبی تبیین نشدند.

اعضای شورای درس زمین‌شناسی از بازخوردهایی که از نشست‌ها و ارتباط با دبیران دریافت کردند، به برخی از مشکلات کتاب درسی پی بردند. ضمن اینکه با تعیین کتاب این درس به‌عنوان سر فصل امتحان نهایی، تصمیم گرفته شد کتاب غنی‌سازی شود. در این امر مهم دبیرخانهٔ کشوری زمین‌شناسی، همراه با دبیران علاقه‌مند کشور، با نگاه بهبود وضع موجود کتاب را بررسی و نظرات خود را تا آذرماه ۱۴۰۲ به شورای درس زمین‌شناسی ارسال کردند. این شورا به‌طور جدی جلسه‌های مداومی برای تألیف مطالب مورد نیاز کتاب برگزار می‌کرد و حاصل کار را برای دبیرخانهٔ کشوری زمین‌شناسی می‌فرستاد تا سرانجام کتاب برای سال تحصیلی جدید با حدود ۳۰ درصد تغییر آماده شد. اهم این تغییرات شامل جابه‌جایی فصل‌های ۴ و ۶، تغییر نسبی محتوای فصل‌ها (بیشترین تغییر فصل ۱ و کمترین تغییر فصل ۷)، و اضافه‌شدن فعالیت تکمیلی است.

بودجه‌بندی، شماره‌گذاری (بارمبندی) و حذفیات امتحان نهایی و آزمون سراسری دانشگاه (کنکور) هم به‌زودی اعلام می‌شود که می‌توانید از طریق گروه‌های آموزشی این تغییرات را پیگیری کنید. در پایان ضمن تشکر از همراهی تان منتظر نظرها و پیشنهادهای شما هستیم.

والسلام

یا پیشرفت‌های دانش، دائم آن‌ها را به‌روز کرد. این سازگاری تضمین می‌کند که محتوای آموزشی مرتبط و به‌روز باقی می‌ماند و دانش‌آموزان را برای چالش‌های دنیای نوین آماده می‌سازد.

در نتیجه، کتاب‌های درسی در نظام‌های آموزشی متمرکز ضروری هستند. آن‌ها ابزاری استاندارد، در دسترس و مقرون به‌صرفه برای ارائهٔ آموزش ارائه می‌دهند، از معلمان حمایت می‌کنند، ارزشیابی یکسان را آسان می‌سازند و هویت فرهنگی و ملی را ارتقا می‌دهند. آن‌ها را می‌توان هم‌پای تکامل نیازهای آموزشی تغییر داد تا به این ترتیب نقش مهم خود را در شکل‌دادن به آیندهٔ آموزش ایفا کنند.

آخرین تغییر در درس زمین‌شناسی بدین ترتیب رخ داد که از سال ۱۳۹۶، همراه با کاهش ساعت تدریس، تعداد کتاب‌های آن هم کاهش یافت. دانش‌آموزان که برای این درس ۱۳۲ صفحه کتاب «زمین‌شناسی» سال سوم و ۱۳۶ صفحه کتاب «علوم زمین»، یعنی در مجموع ۲۶۸ صفحه مطلب را در دو کتاب می‌خواندند، در شرایط جدید، ۱۲۰ صفحه را در یک کتاب پایهٔ یازدهم می‌خوانند. یعنی گمان می‌رفت همین ۱۲۰ صفحه برنامهٔ درسی ملی را پوشش می‌دهد، در حالی که کتاب باید با مطالب سال‌های قبل، مطالب کاربردی‌تر، بومی و زمینه‌محور هم تنظیم می‌شد. به‌علاوه، با ورود مباحث زمین‌شناسی پزشکی، مهندسی و... فضای موجود کمتر شد و